

Жидких О.Б.,
викладач кафедри дизайну
ВП «МФКНУКіМ»,
м. Миколаїв

ВИКОРИСТАННЯ УМОВНО-ГРАФІЧНОГО ЗОБРАЖЕННЯ ПРИ АКТИВІЗАЦІЇ ОБ'ЄМНО-ПРОСТОРОВОГО МИСЛЕННЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ – ДИЗАЙНЕРІВ ОДЯГУ

Процес створення одягу можна порівняти з різними видами творчості, але більш за все, за особливостями мислення проєктантів, це збігається з виготовленням об'ємних скульптурних композицій. Їх споріднює вміння творців мислити об'ємно у просторі. Одяг – це об'ємна композиція і дизайнер одягу повинен вміти бачити одяг в різних площинах. В нього повинне бути розвинене об'ємно-просторове мислення. Крім того, дизайнер повинен бачити не тільки форму всього одягу, а і його складових – компонентів загальної композиції одягу: комірив, рукавів, застібок, кишень та інших деталей. Форма всього одягу складається саме з форм цих вузлів. В свою чергу, вузли одягу створюються різноманітними швами. Їх багато, і саме від того який шов в якій послідовності і як виконується, отримується та чи інша форма вузла виробу. Тому дизайнери, проєктуючи ту чи іншу форму вузла, повинні розуміти прийоми її створення, а також професійно і грамотно вміти донести до виконавців свої рішення. Це може відбуватись по різному: показати, розповісти, використовуючи термінологію, а можна за допомогою умовно-графічного зображення швидко і професійно зобразити обробку швів, вузлів. Умовно-графічна наочність є тим інструментом, що допомагає швидко адоптуватись в сонмі інформації, в змінах технологій, пов'язаних з комп'ютеризацією процесів, появою нових матеріалів, нового обладнання тощо. А також формує у студентів уяву про внутрішню будову кожного шва, вузла та всього виробу в цілому.

Умовно-графічна наочність, а саме перерізи вузлів, в швейному виробництві – це невід'ємна частина мови, на якій розмовляють фахівці швейної галузі. Тому дизайнери одягу як і виконавці не можуть бути професіоналами без вміння спілкуватись на мові умовних зображень вузлів обробки.

В наш час вже накопичилась велика кількість різноманітної спеціальної літератури з виготовлення одягу. Її зміст спирається на графічні зображення вузлів виробів. Графічні зображення в них подаються як у вигляді перерізів, так і в ізометрії [2,3]. Майже у всіх паралельно з графічним зображенням надається опис послідовності виконання операцій. В деяких джерелах інформації є проставлений на зображенні порядок виконання операцій [1]. Не часто в джерелах інформації може бути представлено поетапне зображення

послідовності виготовлення виробів [1]. Подача матеріалу з різноманітними умовно-графічними зображеннями швів, вузлів значно спрощує процес засвоєння поданого матеріалу.

Зазвичай вважається, що графічне зображення перерізів швів зрозуміло кожному студенту апіорі. Але це не так. Багато студентів спочатку зовсім не розуміють ці зображення. Викладачу треба знайти шляхи вирішити цю проблему, навчити їх не тільки розуміти графічні зображення, а і користуватись ними для здобуття нових знань. Оволодіти вміннями виконувати графічні зображення перерізів швів можна під час вивчення технології обробки швейних виробів. Це сукупність послідовних і взаємопов'язаних дій під час навчання, які можна поділити на етапи.

1. Перший етап – підготовчий.

Знайомство студентів з зображенням перерізів швів можна розпочати заздалегідь ще до вивчення швів, при вивченні теми «Ручні стібки». Зображення перерізів робити поки що в ізометрії.

При вивченні теми «Машинні шви» настає дуже відповідальний момент. Від того, як студенти зрозуміють основи зображень перерізів швів та можливі помилки при їх виконанні залежить їх подальше розуміння тем предмету.

Розпочати треба з графічного зображення швів в ізометрії та з'ясувати разом зі студентами, яку інформацію дають такі зображення. Потім залишити тільки фронтальне зображення і знову запитати студентів, що змінилось в інформації про даний шов. Виявляється – нічого. Тому можна не ускладнювати зображення перерізів швів та перейти тільки на фронтальне зображення перерізу вузла. Саме зараз відбувається дуже важливий момент в пізнавальній діяльності. До цього часу багато студентів не розбираються в перерізах швів і розуміють тільки ізометричне зображення. Саме при вивченні теми «Машинні шви» краще за все з'ясувати всі можливі питання. При вивченні цієї теми студентів треба ознайомити з відкритими і закритими зрізами та глухими і відлітними краями, показати їх різницю на перерізах. Обов'язково треба розібрати можливі помилки в зображенні перерізів швів.

На цьому закінчується підготовчий етап. Студенти готові до більш глибокого вивчення машинних швів та інших методів обробки швейних виробів з застосуванням умовно-графічної наочності.

2. Другий етап призначений для формування поглиблених знань та більш ґрунтового вивчення обробки вузлів з застосуванням умовно-графічної наочності.

На цьому етапі задача полягає у стимулюванні та спонуканні студентів до порівнянь, аналізу, висловлюванню власних думок.

Студенти вже можуть робити розрахунки із зображень швів. На цьому етапі учням можна ставити таке проблемне завдання як «Знайди помилку». Це може бути порушення послідовності виконання операцій, або невірно зображена строчка.

На цьому етапі можна пропонувати студентам самотійно робити зображення перерізів нових швів, кокеток та інших нескладних вузлів. Наприклад, студенту дається вже виконаний із тканини зразок шва або кокетки. Необхідно самотійно накреслити переріз вузла.

Дуже важливий момент у розумінні прийомів зображення перерізів вузлів настає при вивченні обшивної петлі. Студенти вперше знайомляться з прийомом «вивернути».

Це останній прийом, якому треба навчитись для успішного виконання будь-якого графічного перерізу, будь-якого вузла.

При вивченні теми «Обробка прорізних кишень» завдання стають складнішими. Першу прорізну кишеню з двома обшивками треба спочатку зробити в матеріалі (папір, тканина), а потім запропонувати студентам накреслити її переріз. Також викладач за допомогою кольорової крейди пояснює і показує на дошці як, знаючи послідовності обробки, поступово виконати зображення перерізу вузла кишені.

Тим студентам, які не зрозуміли прийоми зображення перерізу, можна запропонувати розрізати кишеню навпіл і подивитись на зріз. Зрозуміло, що такий винятковий радикальний метод не треба застосовувати кожен раз, бо це не дає можливості студенту активізувати свою розумову діяльність.

Коли студенти достатньо оволоділи вміннями виконувати зображення перерізів, розуміють їх, можуть аналізувати, робити висновки, можна переходити до наступного етапу.

3. Третій етап характеризується великим обсягом самотійної роботи, на якому удосконалюються сформовані знання. Спочатку студенти за допомогою графічних зображень перерізів вузлів виконують зразки прорізних кишень або інших вузлів. Далі можна формувати вміння студентів самотійно, користуючись зображеннями перерізів вузлів, не тільки виконувати зразок, але й складати технологічну послідовність виконання операцій.

Методика застосування умовно-графічної наочності, а саме графічного зображення перерізів вузлів дає багато переваг тим, хто володіє цією компетенцією як в навчанні, так і спеціалістам під час їх професійної діяльності, значно полегшує спілкування між фахівцями швейної галузі, прискорює процес оволодіння новими знаннями за спеціальною літературою, формує об'ємне і абстрактне мислення, дозволяє більш осмислено засвоювати обробку вузлів швейних виробів.

Список використаних джерел:

1. Борецька Є. Я. Виготовлення чоловічого верхнього одягу / Є. Я. Борецька. – Київ : Вища школа, 1995. – 230 с.
2. Борецька Є. Я. Легкий жіночий і дитячий одяг / Є. Я. Борецька, І. І. Пацюрковська, Б. Б. Троць. – Київ : Вища школа, 1995. – 308 с.

3. Труханова А. Т. Основы технологии швейного производства/ А. Т. Труханова. – М. : Высшая школа, 1987. – 287 с.

Загреба І.,
головний бібліотекар читального залу
відділу обслуговування користувачів
Центральної міської бібліотеки
ім. М.Л. Кропивницького ЦБС для
дорослих м. Миколаєва

АРТ-ПРОСТІР ПУБЛІЧНОЇ БІБЛІОТЕКИ: СУЧАСНИЙ ВИМІР (З ДОСВІДУ РОБОТИ ЦЕНТРАЛЬНОЇ МІСЬКОЇ БІБЛІОТЕКИ ІМ. М.Л. КРОПИВНИЦЬКОГО ЦБС ДЛЯ ДОРОСЛИХ М. МИКОЛАСВА)

У сучасному світі спостерігається прагнення до осучаснення бібліотек, їх трансформацію в динамічний соціокультурний майданчик, сучасний інформаційно-інтелектуальний та, водночас, дозвілєвий центр. Сучасні публічні бібліотеки активно відходять від архаїчної функції книгозбірні та книгосховища розвиваються, стають інтеграторами широкого спектру послуг, місцями креативних й освітніх новацій, центрами творчості, спілкування, обміну ідеями. Бібліотекознавці М.Я. Дворкіна, Г.Б. Ловков, С.Г. Матліна, Г.К. Озлоєва, В.Р. Фірсов відмічають, що бібліотеки (публічні, спеціальні) все частіше стають місцем проведення вільного часу читачів, багатопрофільними центрами дозвілля [1]. Не залишилась осторонь світових тенденцій Центральна міська бібліотека ім. М.Л. Кропивницького (ЦМБ ім. М.Л. Кропивницького), у якій вже кілька років поспіль одним з напрямків діяльності є системна робота з організації арт-простору як платформи для сприяння всебічному розвитку особистості.

«У бібліотечному середовищі ХХІ ст. ключовим напрямом є належна організація культурних процесів, що визначають модернізацію соціокультурної сфери. Національна культура народу – це той великий скарб, що передається від покоління до покоління, примножується, збагачується. Особливо важливими є ретельна «реставрація» цілісного образу мистецького середовища, зіставлення та критична оцінка всіх його складових, повернення втраченого й усвідомлення нанесених деформацій, визначення найважливіших тенденцій розвитку та перспектив. Тому формування культурно-мистецького середовища в бібліотеці набуває великого значення, стає дедалі важливішим» [1].

Однією із складових культурно-мистецького середовища ЦМБ ім. М.Л. Кропивницького є стаціонарні та мобільні виставкові майданчики у різних приміщеннях: читальна й кінолекційна зали, музична вітальня, фойє, відділ електронної інформації. Кожна експозиційна локація використовується залежно від змісту і мети виставки. Мобільні короточасні виставки, як правило,